

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2020/1999 НА СЪВЕТА

от 7 декември 2020 година

относно ограничителни мерки срещу тежки нарушения на правата на човека

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 29 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, и се ангажира да защитава тези ценности, които играят ключова роля за гарантиране на мира и устойчивата сигурност, като крайъгълен камък на своята външна дейност.
- (2) Правата на човека са универсални, неделими, взаимозависими и взаимосвързани. Държавите носят основната отговорност за зачитането, защитата и реализирането на правата на човека, включително за гарантиране спазването на международното право в областта на правата на човека. Нарушенията на правата на човека по света продължават да бъдат сериозна загриженост, включително значителният дял на недържавните субекти в нарушаването на правата на човека в световен мащаб, както и тежестта на много подобни действия. Тези действия нарушават принципите и застрашават целите на външната дейност на Съюза, посочени в член 21, параграфи 1 и 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС).
- (3) На 9 декември 2019 г. Съветът приветства започналата от върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“ подготвителна работа за установяване на режим на Съюза с общ обхват за ограничителни мерки срещу тежки нарушения на правата на човека.
- (4) С настоящото решение се създава рамка за целенасочени ограничителни мерки в отговор на тежки нарушения на правата на човека в световен мащаб. Във връзка с това Съветът подчертава значението на международното право в областта на правата на човека и на взаимодействието между международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право при разглеждането на възможността за прилагане на целенасочени ограничителни мерки съгласно настоящото решение. Настоящото решение не засяга прилагането на други съществуващи или бъдещи решения на Съвета в рамките на общата външна политика и политика на сигурност, с които се установяват ограничителни мерки с оглед на положението в определени трети държави и които се отнасят до нарушения на правата на човека.
- (5) Тези целенасочени ограничителни мерки ще преследват целите на общата външна политика и политика на сигурност, определени в член 21 от ДЕС, и ще допринесат за действията на Съюза за укрепване и подкрепа на демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека и принципите на международното право в съответствие с член 21, параграф 2, буква б) от ДЕС. Прилагането на тези целенасочени ограничителни мерки ще бъде съобразено с цялостната стратегия на Съюза в тази област и ще укрепва капацитета на Съюза да утвърждава зачитането на правата на човека.
- (6) Необходими са допълнителни действия от страна на Съюза за прилагането на определени мерки,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С настоящото решение се създава рамка за целенасочени ограничителни мерки в отговор на тежки нарушения на правата на човека в световен мащаб. То се прилага по отношение на:

- а) геноцид;

- б) престъпления против човечеството;
- в) следните тежки нарушения на правата на човека, а именно:
 - i) изтезания и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание,
 - ii) робство,
 - iii) извънсъдебни екзекуции, екзекуции по бърза процедура и произволни екзекуции и убийства,
 - iv) насилствено изчезване на хора,
 - v) произволни арести и задържания;
- г) други нарушения на правата на човека, доколкото тези нарушения са широко разпространени, систематични или по друг начин предизвикват сериозна загриженост по отношение на целите на общата външна политика и политика на сигурност, определени в член 21 от ДЕС, включително, но не само:
 - i) трафик на хора, както и нарушения на правата на човека от лица, извършващи контрабанда на мигранти, както е посочено в настоящия член,
 - ii) сексуално и основано на пола насилие,
 - iii) нарушения на свободата на мирни събрания и спружаване,
 - iv) нарушения на свободата на мнение и на изразяване,
 - v) нарушения на свободата на религията или убежденията.

2. За целите на прилагането на параграф 1 следва да се вземат предвид международното обичайно право и общоприетите инструменти на международното право, като например:

- а) Международния пакт за граждански и политически права;
- б) Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- в) Конвенцията за предотвратяване и наказване на престъплението геноцид;
- г) Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание;
- д) Международната конвенция за ликвидиране на всички форми на расова дискриминация;
- е) Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените;
- ж) Конвенцията за правата на детето;
- з) Международната конвенция за защита на всички лица от насилствено изчезване;
- и) Конвенцията за правата на хората с увреждания;
- й) Протокола за предотвратяване, противодействие и наказване на трафика с хора, особено жени и деца, допълващ Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност;
- к) Римския статут на Международния наказателен съд;
- л) Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

3. За целите на настоящото решение физическите или юридическите лица, образуванията или органите могат да включват:

- а) държавни субекти;
- б) други субекти, упражняващи ефективен контрол или власт над дадена територия;
- в) други недържавни субекти.

4. При съставянето или изменението на съдържащия се в приложението списък по отношение на други недържавни субекти съгласно параграф 3, буква в), Съветът взема предвид по-специално следните специфични елементи:

- а) целите на общата външна политика и политика на сигурност, определени в член 21 от ДЕС; и
- б) тежестта и/или въздействието на нарушенията.

Член 2

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки за предотвратяване на влизането или транзитното преминаване през тяхна територия на:

- а) физическите лица, които са отговорни за посочените в член 1, параграф 1 действия;
- б) физическите лица, които предоставят финансова, техническа или материална подкрепа или участват по друг начин в действията, посочени в член 1, параграф 1, включително чрез планиране, ръководене, нареждане, подпомагане, подготвяне, улесняване или насърчаване на такива действия;
- в) физическите лица, свързани с лицата по букви а) и б);

които са изброени в приложението.

2. Параграф 1 не задължава никоя държава членка да откаже на собствените си граждани да влязат на нейна територия.

3. Параграф 1 не засяга случаите, когато държава членка е обвързана от задължение съгласно международното право, а именно:

- а) в качеството ѝ на приемача държава на международна междуправителствена организация;
- б) като държава домакин на международна конференция, свикана от или под егидата на ООН;
- в) по силата на многостранно споразумение, предоставящо привилегии и имунитети; или
- г) съгласно Договора за помирение от 1929 г. (Латеранския договор), сключен от Светия престол (Ватикана) и Италия.

4. Параграф 3 се смята за приложим и в случаите, когато държава членка е домакин на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ).

5. Съветът се информира надлежно за всеки случай, при който държава членка предостави освобождаване от мерките в съответствие с параграф 3 или параграф 4.

6. Държавите членки могат да предоставят освобождаване от мерките, наложени съгласно параграф 1, ако пътуването е обосновано от съображения, свързани със спешни хуманитарни нужди или участие в междуправителствени срещи или срещи, провеждани с подкрепата на Съюза, или чийто домакин е Съюзът, или чийто домакин е държава членка, която е поела председателството на ОССЕ, на които се води политически диалог, пряко насърчаващ постигането на целите на политиката на ограничителни мерки, включително прекратяването на тежките нарушения на правата на човека и утвърждаването на правата на човека.

7. Държавите членки могат също да предоставят освобождаване от мерките, наложени съгласно параграф 1, когато влизането или транзитното преминаване е необходимо за провеждането на съдебен процес.

8. Държава членка, която желае да предостави освобождаване от мерките, посочени в параграф 6 или параграф 7, уведомява писмено Съвета за това. Освобождаването се смята за предоставено, освен ако един или повече членове на Съвета не повдигнат писмено възражения в срок от два работни дни от получаването на уведомлението за предложеното освобождаване. В случай че един или повече членове на Съвета повдигнат възражение, Съветът може да реши с квалифицирано мнозинство да предостави предложеното освобождаване.

9. Когато съгласно параграф 3, 4, 6, 7 или 8 държава членка разреши влизането или транзитното преминаване през нейна територия на лица, включени в списъка в приложението, разрешението е строго ограничено до целта, за която е дадено, и до лицата, за които се отнася пряко.

Член 3

1. Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи на, притежавани, държани или контролирани от:

- а) физическите или юридическите лица, образуванията или органите, които носят отговорност за посочените в член 1, параграф 1 действия;
- б) физическите или юридическите лица, образуванията или органите, които предоставят финансова, техническа или материална подкрепа или участват по друг начин в действията, посочени в член 1, параграф 1, включително чрез планиране, ръководене, нареждане, подпомагане, подготвяне, улесняване или насърчаване на такива действия;

- в) физическите или юридическите лица, образуванията или органите, свързани с физическите или юридическите лица, образуванията или органите, посочени в букви а) и б);

които са изброени в приложението.

2. Не се предоставят, пряко или косвено, никакви финансови средства или икономически ресурси на или в полза на физическите или юридическите лица, образуванията или органите, изброени в приложението.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 компетентните органи на държавите членки могат да разрешат освобождаването на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или предоставянето на определени финансови средства или икономически ресурси при условия, каквито сметнат за целесъобразни, след като установят, че съответните финансови средства или икономически ресурси са:

- а) необходими за задоволяване на основните нужди на физическите или юридическите лица, образуванията или органите, включени в списъка в приложението, и на членове на семействата на тези физически лица, които са на тяхна издръжка, включително за заплащане на храна, наем или ипотека, лекарства и медицинско лечение, данъци, застрахователни премии и такси за комунални услуги;
- б) предназначени изключително за заплащането на разумни по размер хонорари за професионални услуги или за възстановяването на направени разходи, свързани с предоставени правни услуги;
- в) предназначени изключително за заплащането на хонорари или такси за услуги за обичайното държане или поддържане на замразени финансови средства или икономически ресурси;
- г) необходими за извънредни разходи, при условие че най-малко две седмици преди да даде разрешение, съответният компетентен орган е уведомил компетентните органи на другите държави членки и Комисията за основанията, поради които смята, че следва да бъде дадено конкретното разрешение; или
- д) платими по или от банкова сметка на дипломатическо представителство или консулска служба или на международна организация, ползваща се с имунитет съгласно международното право, доколкото тези плащания са предназначени за официални цели на дипломатическото представителство или консулската служба или международната организация.

Съответната държава членка информира останалите държави членки и Комисията за всяко разрешение, предоставено съгласно настоящия параграф.

4. Чрез дерогация от параграф 1, компетентните органи на държавите членки могат да разрешат освобождаването на определени замразени финансови средства или икономически ресурси, ако са изпълнени следните условия:

- а) финансовите средства или икономическите ресурси са предмет на арбитражно решение, постановено преди датата, на която физическото или юридическото лице, образуванието или органът, посочени в параграф 1, са включени в списъка в приложението, или са предмет на съдебно или административно решение, постановено в Съюза, или на съдебно решение, подлежащо на изпълнение в съответната държава членка, преди или след тази дата;
- б) финансовите средства или икономическите ресурси ще бъдат използвани изключително за удовлетворяване на претенции, обезпечени или признати за основателни с такова решение, в границите, установени от приложимите закони и разпоредби, уреждащи правата на лицата с такива претенции;
- в) решението не е в полза на физическо или юридическо лице, образувание или орган от посочените в приложението; и
- г) признаването на решението не противоречи на общественения ред в съответната държава членка.

Съответната държава членка информира останалите държави членки и Комисията за всяко разрешение, предоставено съгласно настоящия параграф.

5. Параграф 1 не пречи физически или юридически лица, образувания или органи, посочени в приложението, да извършват дължими плащания по договори или споразумения, или задължения, сключени от тях или възникнали преди датата на включване на тези физически или юридически лица, образувания или органи в списъка в приложението, ако съответната държава членка установи, че плащането не се получава пряко или косвено от посочено в параграф 1 физическо или юридическо лице, образувание или орган.

6. Параграф 2 не се прилага за добавянето към замразени сметки на:

- а) лихви или други приходи по тези сметки;

- б) плащания, дължими по договори, споразумения или задължения, които са сключени или възникнали преди датата, на която тези сметки са станали обект на мерките, предвидени в параграфи 1 и 2; или
- в) плащания, дължими съгласно съдебни, административни или арбитражни решения, постановени в Съюза или подлежащи на изпълнение в съответната държава членка, при условие че за тези лихви, други приходи и плащания продължават да се прилагат мерките, предвидени в параграф 1.

Член 4

1. Чрез дерогация от член 3, параграфи 1 и 2 компетентните органи в държавите членки могат да разрешат освобождаването на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или предоставянето на определени финансови средства или икономически ресурси при условия, каквито сметнат за целесъобразни, след като установят, че предоставянето на съответните финансови средства или икономически ресурси е необходимо за хуманитарни цели, като предоставяне или улесняване на предоставянето на помощ, включително медицински доставки и храни, прехвърляне на хуманитарни работници и свързани с тях помощ или евакуации.
2. Съответната държава членка информира другите държави членки и Комисията за всички разрешения, предоставени съгласно настоящия член, в срок от четири седмици от даването на разрешението.

Член 5

- (1) Като действа с единодушие по предложение на държава членка или на върховния представител, Съветът съставя и изменя списъка, съдържащ се в приложението.
2. Съветът съобщава на засегнатите физически или юридически лица, образувания или органи посоченото в параграф 1 решение, включително основанията за включване в списъка, пряко, ако адресът е известен, или чрез публикуване на известие, като на това физическо или юридическо лице, образувание или орган се дава възможност да представи възражения.
3. Ако бъдат представени възражения или съществени нови доказателства, Съветът прави преглед на посоченото в параграф 1 решение и информира съответното физическо или юридическо лице, образувание или орган за това.

Член 6

1. В приложението се съдържат основанията за включване в списъка на физическите или юридическите лица, образуванията или органите, посочени в членове 2 и 3.
2. В приложението се съдържа информацията, доколкото е налична, необходима за идентифициране на съответните физически или юридически лица, образувания или органи. По отношение на физическите лица информацията може да включва: имена и псевдоними; дата и място на раждане; гражданство; номера на паспорта и на картата за самоличност; пол; адрес, ако е известен; длъжност или професия. По отношение на юридическите лица, образуванията или органите тази информация може да включва: наименованието; мястото и датата на регистрация; регистрационния номер; и мястото на дейност.

Член 7

1. Съветът и върховният представител обработват лични данни, за да изпълняват задачите си съгласно настоящото решение, по-специално:
 - а) по отношение на Съвета – за изготвянето и внасянето на изменения в приложението;
 - б) по отношение на върховния представител – за изготвянето на изменения на приложението.
2. Съветът и върховният представител могат да обработват, когато е приложимо, съответните данни, отнасящи се до престъпления, извършени от посочените в списъка физически лица, и до присъди или мерки за сигурност по отношение на тези лица, само доколкото тази обработка е необходима за изготвянето на приложението.

3. За целите на настоящото решение Съветът и върховният представител се определят за „администратор“ по смисъла на член 3, точка 8 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, за да се гарантира, че съответните физически лица могат да упражняват правата си съгласно Регламент (ЕС) 2018/1725.

Член 8

Не се удовлетворяват претенции във връзка с договор или сделка, чието изпълнение е засегнато, пряко или косвено, изцяло или частично, от наложените с настоящото решение мерки, включително претенции за обезщетение или други претенции от този вид, а именно претенция за компенсация или претенция по гаранция, по-специално претенции за удължаване на срокове или за плащане по облигация, или на гаранция или обезщетение, по-специално финансова гаранция или финансово обезщетение, под всякаква форма, ако са предявени от:

- а) определени физически или юридически лица, образувания или органи, посочени в приложението;
- б) физическо или юридическо лице, образувание или орган, които действат чрез или от името на едно от физическите или юридическите лица, образуванията или органите, посочени в буква а).

Член 9

За постигане на максимални резултати от мерките, предвидени в настоящото решение, Съюзът насърчава трети държави да приемат ограничителни мерки, подобни на предвидените в настоящото решение.

Член 10

Настоящото решение се прилага до 8 декември 2023 г. и подлежи на постоянно преразглеждане. Мерките, предвидени в членове 2 и 3 се прилагат по отношение на физическите и юридическите лица, образуванията и органите, включени в списъка от приложението до 8 декември 2021 г.

Член 11

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 7 декември 2020 година.

За Съвета
Председател
J. BORRELL FONTELLES

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на физическите или юридическите лица, образуванията или органите, посочени в членове 2 и 3

- A. Физически лица
 - B. Юридически лица, образувания и органи.
-